

Universiteit Leiden

Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen

Regels en richtlijnen voor de Tentamens, Practica en Examens

zoals bedoeld in 7.12b lid 3 van de WHW

geldig vanaf 01 september 2013

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen	2
Hoofdstuk 2	Taken en werkwijze van de examencommissie	3
Hoofdstuk 3	Aanwijzing examinatoren	6
Hoofdstuk 4	Onderwijsonderdelen, tentamens en practica.....	7
Hoofdstuk 5	Examens en getuigschriften.....	12
Hoofdstuk 6	Fraude.....	15
Hoofdstuk 7	Het studiebegeleidingsplan en bindend studieadvies	16
Hoofdstuk 8	Klachten, bezwaren en beroepen	17
Hoofdstuk 9	Jaarlijkse verslaglegging.....	18
Hoofdstuk 10	Slotbepalingen.....	19

Bijlage: Aanvullende regels en richtlijnen voor de opleidingen van de faculteit W&N

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid

Deze regels en richtlijnen zijn van toepassing op de tentamens, practica en examens in de bacheloropleidingen, met inbegrip van de propedeuse-examens:

- Biologie;
- Bio-Farmaceutische Wetenschappen;
- Wiskunde;
- Natuurkunde;
- Sterrenkunde;
- Informatica,

En in de masteropleidingen:

- Biology;
- Bio-Pharmaceutical Sciences;
- Chemistry;
- Life Science & Technology;
- Mathematics;
- Physics;
- Astronomy;
- Computer Science;
- ICT in Business;
- Media Technology,

en de minoren van de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de opleiding.

Artikel 1.2 Begripsbepaling

fraude:	elk handelen (waaronder het plegen van plagiaat), nalaten of voornemen (ook aanzetten tot), dat het op de juiste wijze vormen van een oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden, (beroeps)houding, reflectie geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt.
OER:	de door het faculteitsbestuur vastgestelde Onderwijs- en examenregeling van de opleiding;
surveillant	Persoon door of namens de examencommissie belast met het feitelijke toezicht op de orde tijdens een tentamen.

Voor het overige hebben de begrippen de betekenis die de wet of de OER daaraan verbindt.

Hoofdstuk 2 Taken en werkwijze van de examencommissie

Artikel 2.1 Benoeming van de voorzitter

2.1.1 De commissie kiest uit haar midden een voorzitter.

Artikel 2.2 Taken en bevoegdheden van de examencommissie

2.2.1 De commissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.

2.2.2 Onverminderd de wet en de daarop gebaseerde regelgeving heeft de commissie voorts in ieder geval tot taak:

- a. het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens onverminderd Artikel 7.12c van de wet. De commissie beoordeelt steekproefsgewijs de validiteit, betrouwbaarheid en representativiteit van de tentamens. Het resultaat van de beoordeling wordt besproken met de betrokken examinator of examinatoren. Bij de beoordeling kan de commissie zich laten bijstaan door deskundigen,
- b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen,
- c. indien de commissie daarvoor het meest in aanmerking komt, het verlenen van toestemming aan een student om een door die student samengesteld programma als bedoeld in Artikel 7.3d van de wet te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad, waarbij de commissie tevens aangeeft tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren voor de toepassing van de wet, en
- d. het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van een of meer tentamens dan wel het deelnemen aan een of meer praktische oefeningen.
- e. het in voorkomende gevallen verlengen van de in de onderwijs- en examenregeling bepaalde geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens;
- f. het in bijzondere gevallen bepalen of een tentamen mondeling, schriftelijk of op een andere wijze wordt afgelegd, in afwijking van hetgeen daarover in de onderwijs- en examenregeling is geregeld;
- g. het in bijzondere gevallen bepalen of een tentamen in openbaarheid wordt afgenomen, in afwijking van hetgeen daarover in de onderwijs- en examenregeling is geregeld;
- h. het al dan niet onder oplegging van vervangende eisen verlenen van vrijstelling van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen;
- i. het goedkeuren in individuele gevallen van de keuze van onderwijseenheden die tot de opleiding behoren;
- j. het op verzoek van de student en met inachtneming van het ter zake bepaalde in de onderwijs- en examenregeling verlenen van toegang tot het afleggen van een of meer onderdelen van het afsluitend examen voordat hij het propedeutisch examen van de desbetreffende opleiding met goed gevolg heeft afgelegd;
- k. het vaststellen, voor zover het faculteitsbestuur dat heeft bepaald als voorwaarde voor het afleggen van examens of onderdelen daarvan, dat het bewijs is geleverd van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs door degene aan wie vrijstelling is verleend van de vooropleidingseis als bedoeld in Artikel 7.24 van de wet op grond van het bezit van een buiten Nederland afgegeven diploma, dan wel in geval vrijstelling is verleend van de toegangseis voor de postpropedeutische fase van de opleiding;

- l. het namens het faculteitsbestuur uitbrengen van het (bindend) studieadvies als bedoeld in Artikel 7.8b van de wet;
- m. het uitreiken van een getuigschrift en een supplement uitgereikt als bedoeld in Artikel 7.11 van de wet ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd;
- n. het afgeven van een verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd in geval een student meer dan een tentamen met goed gevolg heeft afgelegd doch aan wie geen getuigschrift als bedoeld onder 2.2.2.m. kan worden uitgereikt;
- o. het nemen van maatregelen en het opleggen van sancties indien een student of extraneus fraudeert.

Artikel 2.3   Werkwijze van de examencommissie

2.3.1   De commissie beslist bij gewone meerderheid van stemmen. Bij staking der stemmen geeft het oordeel van de voorzitter de doorslag.

2.3.2   Leden kunnen worden gemandateerd voor bepaalde taken. Dit wordt vastgelegd door de examencommissie.

2.3.3   Gemandateerde leden nemen besluiten op basis van de OER en eerder gevormd beleid en leggen verantwoording af over hun handelen. Er wordt vastgelegd hoe deze verantwoording plaatsvindt. Bij afwijkingen van eerder gevormd beleid beslist de gehele examencommissie.

2.3.4   De voorzitter is belast met de dagelijkse zaken van de commissie. De voorzitter kan namens de commissie besluiten en legt aan de commissie verantwoording af over zijn handelen. In geval van twijfel wordt een zaak voorgelegd aan de voltallige commissie.

2.3.5   Tot de dagelijkse zaken worden gerekend:

- a. in spoedeisende gevallen, beslissingen omtrent regelingen die in afwijking van de geldende bepalingen op verzoek van de student kunnen worden getroffen; indien enigszins mogelijk wordt de meest betrokken examinerator geraadpleegd alvorens een beslissing wordt genomen;
- b. waar de OER dat voorschrijft, de goedkeuring van de keuze van onderwijseenheden door de student binnen 15 werkdagen na indiening van het verzoekschrift;
- c. het treffen van maatregelen bij inbreuk op de orde tijdens een tentamen en bij fraude, voor zover deze naar het oordeel van de voorzitter geen uitstel gedogen.

2.3.6   De examencommissie heeft in ieder geval het volgende vastgelegd:

- a. de samenstelling van de examencommissie;
- b. de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, lid en ambtelijk secretaris;
- c. taken die gemandateerd worden aan de diverse leden, inclusief wijze van verantwoording over besluitvorming;
- d. vergaderfrequentie, openbaarheid en geheimhouding;
- e. wijze van verslaglegging en archivering van vergaderingen en besluiten;
- f. interne werkwijze ten aanzien van:
  - aanwijzing examinatoren;
  - borging kwaliteit van tentamens;
  - aanvragen vrijstelling;
  - fraude;
  - BSA.
- g. registratie van de handtekeningen van de leden.

Artikel 2.4 Mandaat

Alle bevoegdheden door of krachtens de wet, de onderwijs- en examenregeling, of deze regels en richtlijnen toegekend aan de examencommissie, kunnen door deze gemandateerd worden aan docenten van de opleiding of aan commissies waarvan ten minste twee docenten van de opleiding deel uitmaken. Dit mandaat wordt schriftelijk vastgelegd.

Hoofdstuk 3   Aanwijzing examinatoren

3.1.1   Voor de aanvang van elk studiejaar en verder zo vaak als dat noodzakelijk is wijst de examencommissie voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan examinatoren aan en maakt dit schriftelijk aan de examinatoren bekend.

3.1.2   De examencommissie kan meer dan één examinerator voor een tentamen aanwijzen.

3.1.3   De examencommissie kan externe examinatoren aanwijzen. Zij vergewist zich ervan dat deze examinatoren voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. De externe examinatoren ontvangen een aanstellingsbrief van de examencommissie waarin vermeld staat dat zij zijn aangewezen als externe examinerator en voor welk tentamen zij aangewezen zijn.

3.1.4   De examencommissie maakt de aangewezen examinatoren bekend aan de studenten en betrokken medewerkers.

3.1.5   De examencommissie kan de aanwijzing om gewichtige redenen ongedaan maken.

3.1.6   De examinatoren verstrekken de examencommissie de gevraagde inlichtingen.

Hoofdstuk 4   Onderwijsonderdelen, tentamens en practica

Artikel 4.1   Aard en vorm van de tentamens

4.1.1   De vragen en opgaven van het tentamen hebben uitsluitend betrekking op de tevoren bekend gemaakte examenstof, waarvan de aard en omvang voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereid in hoofdzaak bekend worden gemaakt. Uiterlijk 20 werkdagen voor het afnemen van het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt. Indien het onderwijsonderdeel een duur van minder dan de gestelde termijn heeft, wordt de precieze omvang van de stof uiterlijk op de eerste dag van het onderdeel bekend gemaakt.

4.1.2   De vragen en opgaven van een tentamen zijn zo evenwichtig mogelijk gespreid over de tentamenstof en representeren de onderwijsdoelen naar inhoud en vorm.

4.1.3   De vragen en opgaven van een tentamen zijn duidelijk en ondubbelzinnig, en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden.

4.1.4   De duur van elk tentamen is zodanig dat de student redelijkerwijs voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden.

4.1.5   De examiner kan op gemotiveerd verzoek van de student toestaan dat een tentamen op andere wijze wordt afgelegd dan in de OER is vastgelegd, onder meer in geval van een functiestoornis. Tegen de beslissing van de examiner kan bezwaar worden aangetekend bij de examencommissie. De examiner en de commissie beslissen binnen vijf werkdagen na ontvangst van het verzoek resp. het bezwaar.

4.1.6   De examiner vergewist zich ervan dat is voldaan aan de voorwaarden voor toelating tot het tentamen die in de OER zijn vastgelegd dan wel voortvloeien uit andere wetten en regels.

4.1.7   De examiner c.q. examinatoren verstrekt (verstrekken) van ieder door hem (hen) afgenomen schriftelijk tentamen of schriftelijke toets een exemplaar met de gestelde vragen en opgaven aan de examencommissie.

Artikel 4.2   Data van de tentamens

4.2.1   Schriftelijke tentamens worden afgenomen op de tijdstippen, die ten minste 45 werkdagen voor de aanvang van het betreffende cursusjaar door de examencommissie zijn vastgesteld, gehoord de desbetreffende examinatoren.

4.2.2   Van het bepaalde in het 4.2.1 kan worden afgeweken indien de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijze niet worden geschaad.

4.2.3   Mondelinge tentamens worden op een door de desbetreffende examiner/examinatoren te bepalen tijdstip afgenomen, na overleg met de betrokken student.

4.2.4   Het bepaalde in 4.2.3 is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op toetsingen die anders dan schriftelijk of mondeling plaats vinden.

Artikel 4.3   Toegangseisen voor onderwijsonderdelen, tentamens en practica

4.3.1   Indien een opleiding aanvullende voorwaarden met betrekking tot voorkennis kent voor deelname aan onderwijsonderdelen, tentamens of practica van de opleiding worden deze omschreven in de bijlage.

4.3.2   Indien de opleiding voorwaarden kent voor de deelname aan (her)tentamens worden deze omschreven in de bijlage.

4.3.3 Indien de opleiding voorwaarden kent voor de deelname aan en/of de beoordeling van onderzoekstages worden deze omschreven in de bijlage.

4.3.4 Indien deelname aan keuzeonderdelen van de bacheloropleiding die door de opleiding worden verzorgd beperkt is, wordt de volgorde van plaatsing bepaald door de mate van studievertraging, met dien verstande dat studenten die hun propedeuse in één jaar hebben gehaald en die verder ook geen studievertraging kennen als eersten worden geplaatst.

Artikel 4.4 Toelating tot tentamens van de postpropedeutische fase

4.4.1 De commissie kan een student toegang verlenen tot het afleggen van een of meer onderdelen van het bachelorexamen voordat hij het propedeutisch examen van de opleiding met goed gevolg heeft afgelegd.

4.4.2 Ten behoeve van het verlenen van toegang tot onderdelen van het bachelor examen als bedoeld in 4.4.1, kan de commissie een studieplan van de student verlangen. Indien de commissie een studieplan van de student verlangt, is dit vastgelegd in de bijlage.

Artikel 4.5 Aanmelding voor onderwijsonderdelen en hertentamens

4.5.1 De student participeert actief in alle activiteiten van een onderwijsonderdeel en maakt gebruik van de eerste (deel)tentamengelegenheid.

4.5.2 Aanmelding voor een onderwijsonderdeel of hertentamen is noodzakelijk.

4.5.3 Deze aanmelding vindt plaats volgens een door de faculteit voorgeschreven procedure, uiterlijk 10 kalenderdagen voordat het onderwijsonderdeel of hertentamen zal plaatsvinden, tenzij bij de bekendmaking anders wordt vermeld.

4.5.4 Per onderwijsonderdeel wordt één tentamengelegenheid plus één hertentamengelegenheid geboden. Indien de student niet bij één van deze gelegenheden slaagt, zal de examencommissie bepalen of er nog een extra gelegenheid wordt geboden en zo ja, onder welke voorwaarden. De student moet daartoe via de studieadviseur een verzoek indienen.

Artikel 4.6 Terugtrekking van tentamens

4.6.1 Alleen in geval van persoonlijke omstandigheden, ter beoordeling door de commissie, is terugtrekking mogelijk tussen het moment van verstrijken van de aanmeldingstermijn en het begin van het tentamen.

4.6.2 Als een student die zich heeft aangemeld en zich niet heeft teruggetrokken het tentamen niettemin niet aflegt, dan wordt de tentamengelegenheid geacht benut te zijn.

Artikel 4.7 Het afnemen van de (mondelinge) tentamens

4.7.1 Elk tentamen wordt afgenomen door de examinerator of examineratoren die daartoe door de examencommissie is of zijn aangewezen.

4.7.2 Mondelinge tentamens worden in de regel door één examinerator afgenomen. Op verzoek van de student kan het mondeling tentamen worden afgenomen door twee of meer examineratoren.

4.7.3 De examencommissie kan besluiten dat een bepaald mondeling tentamen door meer personen tezamen zal worden afgelegd indien de te examineren personen daarmee instemmen.

Artikel 4.8 Orde tijdens een tentamen

4.8.1 De examencommissie draagt ervoor zorg dat ten behoeve van de schriftelijke examinering surveillanten worden aangewezen, die erop toezien dat het tentamen in goede orde verloopt. De examencommissie kan deze zorg opdragen aan de desbetreffende examinator(en).

4.8.2 De student is verplicht zich op verzoek van of vanwege de examencommissie te legitimeren met zijn collegekaart of wettig legitimatiebewijs.

4.8.3 Studenten worden tot uiterlijk 30 minuten na de vastgestelde aanvangstijd toegelaten tot de ruimte waarin het tentamen wordt afgenomen en kunnen niet eerder dan een uur voor het vastgestelde eindtijdstip van het tentamen het afleggen daarvan beëindigen.

4.8.4 Aanwijzingen van de examencommissie c.q. de examinator(en) of surveillant(en), die voor de aanvang van het tentamen zijn bekendgemaakt, alsmede aanwijzingen die tijdens het tentamen en onmiddellijk na afloop daarvan worden gegeven, dienen door de student te worden opgevolgd.

4.8.5 Een student die niet voldoet aan de in 4.8.2 of 4.8.4 gestelde verplichtingen, kan door de examencommissie c.q. de examinator(en) worden uitgesloten van verdere deelname aan het desbetreffende tentamen. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag wordt vastgesteld. Voordat de examencommissie een definitief besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid te worden gehoord.

4.8.6 Communicatieapparatuur, waaronder mobiele telefoons, dient gedurende het afnemen van het tentamen volledig te zijn uitgeschakeld. Andere elektronische apparatuur mag niet worden gebruikt dan met toestemming van de examinator.

Artikel 4.9 Orde tijdens een practicum

4.9.1 De practicumleiding zorgt ervoor dat ten behoeve van de practicumproeven zonodig assistenten worden aangewezen, die erop toezien dat het practicum in goede orde verloopt.

4.9.2 De student is verplicht zich op verzoek van of vanwege de examencommissie te legitimeren met zijn collegekaart of wettig legitimatiebewijs.

4.9.3 De student is verplicht de aanwijzingen van de practicumleiding die voor of tijdens het practicum worden gegeven, onverwijld op te volgen.

4.9.4 Een student die niet voldoet aan de in 4.9.2 of 4.9.3 gestelde verplichtingen, kan door de examencommissie worden uitgesloten van verdere deelname aan het desbetreffende practicum. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag wordt vastgesteld. Voordat de examencommissie een besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid te worden gehoord.

Artikel 4.10 Beoordeling van het tentamen

4.10.1 De beoordeling van schriftelijke tentamens en practica geschiedt aan de hand van tevoren vastgestelde en eventueel naar aanleiding van het te beoordelen werk bijgestelde normen.

4.10.2 De wijze van beoordeling is zodanig dat de student kan nagaan hoe het cijfer van zijn tentamen of practicum tot stand is gekomen.

4.10.3 De beoordeling van de tentamens of practica wordt uitgedrukt in een geheel cijfer van 1 tot 10; afronding op een half is echter mogelijk met uitzondering van het cijfer 5½.

De betekenis van de cijfers is als volgt:

1 = zeer slecht	6 = voldoende
2 = slecht	7 = ruim voldoende
3 = zeer onvoldoende	8 = goed
4 = onvoldoende	9 = zeer goed
5 = juist onvoldoende	10 = uitmuntend

Tevens zijn de volgende beoordelingen in woorden mogelijk:

- goed / voldoende / onvoldoende

4.10.4 Indien een tentamen in de vorm van deelttoetsen wordt afgelegd, dient voor elk onderdeel ten minste het cijfer 5.0 te worden behaald. Indien een deelttoets een practicum omvat, dient voor de betreffende deelttoets ten minste het cijfer 6.0 te worden behaald, tenzij anders vermeld wordt.

4.10.5 De beoordeling van practica (inclusief stages) geschiedt op grond van een practicumverslag van de student, de door hem bij het practicum getoonde praktische vaardigheden en/of een mondelinge presentatie over de resultaten van het praktisch werk, dit alles in het licht van het vooraf gestelde leerdoel.

4.10.6 Ingeval in hetzelfde tentamen of practicum een of meer onderdelen al dan niet op dezelfde tijd door meer dan één examinerator worden beoordeeld, beoordelen die examineratoren aan de hand van dezelfde normen. Zo nodig wijst de examencommissie een voor het examineren eerstverantwoordelijke examinerator aan.

4.10.7 De beoordeling van een bachelor-afstudeerverslag, al of niet met bijbehorende presentatie, geschiedt door twee examineratoren, waarvan minimaal één specifiek deskundig is op het gebied van het onderwerp.

4.10.8 De beoordeling van een master-afstudeerverslag (master's thesis) geschiedt door ten minste twee examineratoren, waarvan er één niet direct bij de begeleiding van de student is betrokken. Het verslag wordt publiekelijk gepresenteerd met gelegenheid tot discussie.

Artikel 4.11 Inzage en nabespreking

4.11.1 Gedurende de in de OER genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.11.2 De examenopgaven mogen door de examinandus na afloop van het tentamen worden meegenomen, tenzij examinerator(en) of surveillant(en) dit niet toestaan.

Artikel 4.12 Vrijstelling van het afleggen van tentamens en van deelneming aan praktische oefeningen

4.12.1 Een verzoek om vrijstelling van het afleggen van een tentamen, practicum of examen wordt door de student met redenen omkleed ingediend bij de examencommissie.

4.12.2 De examencommissie hoort de desbetreffende examineratoren alvorens te beslissen over het verzoek.

4.12.3 Een besluit de vrijstelling geheel of gedeeltelijk niet te verlenen, wordt door de examencommissie niet genomen dan nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld te worden

gehoord.

4.12.4 Een gehele of gedeeltelijke vrijstelling heeft tot gevolg dat voor dat vak of het gedeelte daarvan geen cijfer wordt vastgesteld, maar dat het als “vrijstelling” wordt vermeld op de cijferlijst behorende bij de examendocumenten.

4.12.5 De examencommissie beslist binnen 20 werkdagen na ontvangst van het verzoek. De student wordt onverwijld van de beslissing in kennis gesteld.

Artikel 4.13 Bewaartermijnen

4.13.1 Het tentamen en de in het kader van dit tentamen gemaakt werk wordt gedurende een termijn van ten minste twee jaar bewaard.

4.13.2 Het eindwerkstuk van een student wordt, inclusief beoordelingsformulier, gedurende een termijn van ten minste vijf jaar bewaard.

4.13.3 De besluiten van de examencommissie alsmede de uitslagen van afgelegde tentamens en examens worden deugdelijk geregistreerd.

4.13.4 De uitslagen van tentamens worden gedurende ten minste dertig jaar bewaard.

Hoofdstuk 5 Examens en getuigschriften

Artikel 5.1 Vaststelling van de uitslag van het propedeutisch examen

5.1.1 De examinandus is voor het propedeutisch examen van de opleiding geslaagd indien de examencommissie heeft vastgesteld dat de tentamens zodanig zijn afgelegd dat alle onderdelen van het examen met voldoende resultaat (cijfer 6.0 of hoger), onverminderd het bepaalde krachtens Artikel 4.12 van deze regeling.

5.1.2 Indien de opleiding een afwijkende slaagregeling voor het propedeutisch examen kent staat deze vermeld in de bijlage.

Artikel 5.2 Vaststelling van de uitslag van bachelorexamen

5.2.1 De examinandus is voor het bachelorexamen van de opleiding geslaagd indien de examencommissie met inachtneming van Artikel 4.12, heeft vastgesteld, dat alle onderdelen van het bachelorexamen met voldoende resultaat (cijfer 6.0 of hoger) zijn afgelegd.

5.2.2 Indien de opleiding een afwijkende slaagregeling voor het bachelorexamen kent staat deze vermeld in de bijlage.

Artikel 5.3 Vaststelling van de uitslag van masterexamen

5.3.1 Een ondervraging van de examinandus ter zitting van de examencommissie kan deel uitmaken van het masterexamen.

5.3.2 De examinandus is voor het masterexamen van de opleiding geslaagd indien de eventuele ondervraging genoemd in 5.3.1 heeft plaatsgevonden en de examencommissie met inachtneming van Artikel 4.10.4, en Artikel 4.12, heeft vastgesteld, dat alle onderdelen van het masterexamen met voldoende resultaat (cijfer 6.0 of hoger) zijn afgelegd.

Artikel 5.4 Aanmelding voor de uitreiking van het getuigschrift

5.4.1 Uitreiking van het getuigschrift van de propedeuse vindt automatisch plaats nadat voldaan is aan de vereisten van het propedeutisch programma. De uitreikingsdata worden aangegeven in de studiegids van de opleiding.

5.4.2 De examinandus meldt zich ten minste 25 werkdagen voor de verwachte datum van het bachelor- of masterexamen bij de facultaire onderwijsadministratie. Mogelijke uitreikingsdata worden aangegeven in de studiegids van de opleiding.

5.4.3 Overeenkomstig Artikel 4.10.4 van de Onderwijs- en Examenregeling kan de examinandus de examencommissie verzoeken het examen en/of de uitreiking van het getuigschrift uit te stellen.

Artikel 5.5 Goedkeuring van examenprogramma's en keuzeonderdelen

Een verzoek tot goedkeuring van een examenprogramma als bedoeld in Artikel 7.3d van de wet dient schriftelijk en gemotiveerd bij de commissie te worden ingediend. De commissie beslist binnen dertig werkdagen na ontvangst van het verzoek. Bij het uitblijven van een besluit binnen deze termijn wordt de commissie geacht de gevraagde toestemming te hebben verleend.

Artikel 5.6 Uitsluiting van de opleiding of bepaalde onderdelen daarvan

5.6.1 Als een student door zijn gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde opleiding hem opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening, dan brengt de examencommissie desgevraagd advies uit aan het College van Bestuur omtrent het weigeren dan wel beëindigen van de inschrijving van de betrokken student voor de opleiding.

5.6.2 Indien de student, als bedoeld in 5.6.1 is ingeschreven voor een andere opleiding en daarbinnen het onderwijs volgt van een afstudeerrichting die overeenkomt met of gelet op de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening verwant is aan de opleiding waarvoor de inschrijving met toepassing van Artikel 7.42a, eerste lid, van de wet is beëindigd, dan brengt de examencommissie desgevraagd advies uit aan het College van Bestuur of het de student kan worden toegestaan die afstudeerrichting of andere onderdelen van die opleiding te volgen.

5.6.3 De commissie brengt een advies uit binnen tien werkdagen nadat daarom is verzocht.

Artikel 5.7 Getuigschrift en supplement

5.7.1 Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de commissie, nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte is voldaan, een getuigschrift uitgereikt. Op dit getuigschrift worden de gegevens vermeld als omschreven in Artikel 7.11, tweede lid, van de wet.

5.7.2 Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt.

5.7.3 Het getuigschrift wordt opgesteld in het Nederlands en/of het Engels. Tevens wordt er een certificaat opgesteld in het Latijn. Het getuigschrift en het certificaat worden namens de commissie ondertekend door de voorzitter en een tweede lid van deze commissie. Bij ontstentenis of afwezigheid van de voorzitter ondertekent een van de andere leden het getuigschrift en certificaat.

5.7.4 Degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift, kan overeenkomstig door het College van Bestuur vast te stellen regels de commissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan.

5.7.5 De examencommissie voegt aan een getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde afsluitend examen een supplement toe. Per getuigschrift wordt één supplement toegevoegd.

5.7.6 Het supplement wordt opgesteld in het Nederlands en het Engels en voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat.

5.7.7 Degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in 5.7.1 kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de commissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd.

Artikel 5.8 Examenjudicium

5.8.1 De commissie verbindt aan de uitslag van het examen een eindoordeel over de verrichtingen van de geëxamineerde. Dit oordeel is gebaseerd op het gemiddelde van de cijfers die zijn behaald voor de tot het examen behorende onderwijseenheden gewogen naar studielast.

5.8.2 Aan de uitslag van een examen kan naar het oordeel van de examencommissie het predicaat “cum laude” (‘met lof’) worden verbonden, indien een eindcijfer is behaald met een naar studiepunten gewogen gemiddelde gelijk aan of hoger dan 8,5. Woordelijke beoordelingen, als vastgelegd in 4.10.3, worden niet meegewogen in de bepaling van het gewogen gemiddelde.

5.8.3 Indien het predicaat “cum laude” is toegekend, wordt dit vermeld op het getuigschrift.

Artikel 5.9 Bewaartermijnen

De uitslagen van examens zijn openbaar. De examenregisters waarin de uitslagen van de examens zijn vermeld worden voor altijd bewaard.

Hoofdstuk 6 Fraude

Artikel 6.1 Fraude

6.1.1 In geval van fraude tijdens het afleggen van een tentamen of volgen van een practicum kan de examiner of practicumleiding de student uitsluiten van verdere deelneming aan dit onderwijsonderdeel, tentamen of practicumonderdeel.

6.1.2 De beslissing inzake uitsluiting wordt genomen naar aanleiding van het schriftelijk verslag van de surveillant of practicumassistent van de geconstateerde of vermoede fraude.

6.1.3 In spoedeisende gevallen kan de examiner een voorlopige beslissing tot uitsluiting nemen op grond van een mondeling verslag van de surveillant. Hij draagt er zorg voor dat dit verslag terstond na afloop van het tentamen op schrift wordt gesteld en in afschrift aan de student wordt verstrekt.

6.1.4 De student kan aan de examencommissie schriftelijk verzoeken de uitsluiting ongedaan te maken. Bij dit verzoek voegt hij een afschrift van het verslag, bedoeld in 6.1.3, en desgewenst zijn commentaar daarop.

6.1.5 Voordat de examencommissie een beslissing neemt op een verzoek, als bedoeld in 6.1.4, stelt zij de student en de examiner in de gelegenheid te worden gehoord.

6.1.6 Een uitsluiting heeft tot gevolg, dat geen uitslag wordt vastgesteld voor het hierboven genoemde onderwijsonderdeel, tentamen of practicumonderdeel.

6.1.7 Ingeval de examencommissie van oordeel is dat de uitsluiting van deelname aan het onderwijsonderdeel, tentamen of practicum terecht is geschied, kan zij de student voor een nader te bepalen termijn uitsluiten van verdere deelname aan onderwijsonderdelen, tentamens, practica of examens; deze uitsluiting geldt ten hoogste voor één jaar nadat de fraude is geconstateerd.

Hoofdstuk 7   Het studiebegeleidingsplan en bindend studieadvies

Artikel 7.1   Dossiervorming

7.1.1   De examencommissie houdt van iedere student die voor de propedeutische fase van de opleiding is ingeschreven een dossier bij.

7.1.2   In het dossier wordt een aanduiding van de persoonlijke omstandigheden van de student als bedoeld in Artikel 7.8b, derde lid, van de wet opgenomen, alsmede indien van toepassing het aan de persoonlijke omstandigheden aangepaste studieplan dat de student heeft vastgelegd.

7.1.3   Elke student heeft het recht zijn dossier, bedoeld onder 7.1.1, in te zien en daaraan desgewenst zijn bezwaren tegen de inhoud van hetgeen daarin is opgenomen, toe te voegen.

Artikel 7.2   Het advies

De examencommissie brengt het advies namens het bestuur van de faculteit uit met inachtneming van hetgeen daaromtrent is bepaald in de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden¹.

---

¹ <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/onderwijs-onderzoek/regeling-bindend-studieadvies.html>

Hoofdstuk 8 Klachten, bezwaren en beroepen

Artikel 8.1 Indiening

8.1.1 Een student, een aanstaande student, een voormalige student, een extraneus, een aanstaande extraneus of een voormalige extraneus dient een klacht, beroep of bezwaar als bedoeld in Artikel 7.61, eerste lid, van de wet vanwege een genomen beslissing van de examencommissie of van een of meer van de door haar aangewezen examinatoren, dan wel het ontbreken ervan, in bij de faciliteit als bedoeld in Artikel 7.59a, eerste lid, van de wet [College van beroep voor de examens].

8.1.2 De termijn voor het schriftelijk indienen van een beroep of bezwaar als bedoeld in 8.1.1 bedraagt 30 werkdagen na de schriftelijke bekendmaking van het besluit waartegen het administratief beroep zich richt.

Artikel 8.2 Behandeling van klachten en bezwaren

8.2.1 De examencommissie neemt binnen vijftien werkdagen na ontvangst een beslissing ten aanzien van de klacht of het bezwaar en maakt deze bekend aan de faciliteit bedoeld in 8.1.1.

8.2.2 Indien de examencommissie overweegt de klacht of het bezwaar af te wijzen dan stelt zij de indiener in de gelegenheid te worden gehoord.

8.2.3 Indien onverwijlde spoed dat vereist kan de voorzitter van de examencommissie een voorlopige voorziening treffen op verzoek van de indiener van de klacht of het bezwaar.

Artikel 8.3 Behandeling van beroepen

8.3.1 Alvorens het beroep in behandeling te nemen zendt het College van beroep voor de examens het beroepschrift aan de examencommissie, met uitnodiging om in overleg met betrokkenen na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. De examencommissie deelt binnen 15 werkdagen na ontvangst van het beroepschrift en de uitnodiging aan het College van beroep, onder overlegging van de daarop betrekking hebbende stukken, mede tot welke uitkomst het beraad heeft geleid.

8.3.2 Indien de examinerator tegen wie het beroep is gericht, lid is van de examencommissie, neemt hij geen deel aan de beraadslaging.

8.3.3 Indien het College van beroep het beroep gegrond acht, vernietigt het de beslissing geheel of gedeeltelijk. Het kan bepalen dat opnieuw of, indien de beslissing is geweigerd, alsnog in de zaak wordt beslist, dan wel dat het tentamen, het examen, het toelatingsonderzoek, het aanvullend onderzoek of enig onderdeel daarvan opnieuw wordt afgenomen onder door het college van beroep te stellen voorwaarden. De examencommissie voorziet voor zover nodig opnieuw in de zaak met inachtneming van de uitspraak van het College van beroep. Het College kan daarvoor in zijn uitspraak een termijn stellen.

Hoofdstuk 9   Jaarlijkse verslaglegging

Artikel 9.1   Verslaggeving

9.1.1   De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De examencommissie verstrekt het verslag aan het faculteitsbestuur.

9.1.2   Het verslag voldoet aan de door het College van Bestuur vastgestelde eisen, en omvat in elk geval de voornaamste besluiten van de examencommissie alsmede een beschrijving van de wijze waarop de examencommissie haar taak ten aanzien van de kwaliteitsborging van tentamens heeft vervuld.

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen

Artikel 10.1 Bijzondere omstandigheden

10.1.1 In gevallen waarin deze regels en richtlijnen niet voorzien beslist de examencommissie.

10.1.2 Indien in bijzondere gevallen onverkorte toepassing van hetgeen in deze regels en richtlijnen is bepaald tot evidente onbillijkheid leidt, is de examencommissie bevoegd anders te besluiten.

Artikel 10.2 Wijzigingen in deze regels en richtlijnen

Wijzigingen die van toepassing zijn op het lopende studiejaar worden slechts toegepast, indien de belangen van studenten hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad. Wijzigingen kunnen bij enkelvoudige meerderheid van stemmen door de examencommissie worden vastgesteld.

Artikel 10.3 Inwerkingtreding

Deze regels en richtlijnen treden in werking op 01 september 2013